

รายงานการวิจัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อความสุขของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
The Administration as Good Governance towards Happiness of
People in Sriphum Sub District Administrative Organization,
Muang District , Chiang Mai Province

รัชตา มิตรสมหวัง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ และศึกษาความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาความสุขของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อความสุขของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 345 คน ด้วยแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9614 แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าทางสถิติที่

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ สหสัมพันธ์ ในการศึกษครั้งนี้ ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา, ปวช. มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท
2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า มีระดับการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. ระดับความสุขของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ

จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความสุขของประชาชน ได้แก่ ด้านความสุขเกิดจากความรักในครอบครัว ด้านความสุขเกิดจากการมีสัมพันธ์ทางสังคม และด้านความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์สิน รองลงมาคือ ด้านความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ ด้านความสุขเกิดจากการทำงานที่สุจริต และด้านความสุขเกิดจากการมีทรัพย์สิน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ที่มีต่อความสุขของประชาชน พบว่าตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว หมายความว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลศรีภูมิที่มีต่อความสุขของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีผลต่อความสุขของประชาชนในพื้นที่

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล, ความสุขของประชาชน

Abstract

This purposes of the research were 1) to study the administration as good governance of Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province. 2)to study happiness of people in Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province. 3)to study the relationship between the administrative as good governance towards

happiness of people of Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province. The sample consists of 345people who lived in Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province with the questionnaire and the reliability was .9614.The data analyzed were presented in frequency, mean, standard deviation and Correlation Coefficient. The research revealed that;

1. The personal status found that the majority of sample was male who aged between 31-40 years , education level was secondary level and vocational level ,agriculturist and the monthly income was between 10,000 –20,000 bath.

2. The administration as good governance of Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province was at the high level. When considering each aspect found that the level of administration as good governance of Sriphum sub district administrative organization, Muang district was rule of law aspect, ethics aspect, transparency aspect, participation aspect, accountability aspect and economy aspect at the high level in all aspects.

3. The happiness level of people in Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province, the overall was at the high level. By

happiness of people was love in the family, social relationship and treasure spending, followed by without debt, working good faith and property aspect.

The relationship between the administration as good governance of Sriphum sub district administrative organization towards happiness of people found that all variable had the relationship with the statistically significant difference at .0 that the administration as good governance in Sriphum sub district administrative organization towards happiness of people in Sriphum sub district administrative organization, Muang district, Chiang Mai province had affected the happiness of people in the area.

Keywords: The Administration as Good Governance, Happiness of People

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยราชการในส่วนการบริหารส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนการบริหารให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 และตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้ออกกระเปาะว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2552 เพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการต่างๆ ถือปฏิบัติ เนื่องจากเทศบาลตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งนอกจากจะต้องปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และพนักงาน

จ้างในหน่วยงานแล้ว ยังต้องเกี่ยวข้องกับบริการสาธารณะ การพัฒนาท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้เจริญรุ่งเรืองแล้วยังต้องคอยบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และบุคคลอื่นๆ โดยทั่วไปที่มามีติดต่อราชการ ดังนั้นเทศบาลตำบลศรีภูมิ จะต้องปฏิบัตินโยบายให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนโดยทั่วไป คือ บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทนต่อความทุกข์ยากลำบาก ไม่มั่งคั่งมากในลาภผล มุ่งบำเพ็ญตนให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ถือธรรมเป็นใหญ่ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบถึงปัญหาความสุขและความสัมพันธ์ของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับไปพัฒนาปรับปรุงเพื่อยกระดับความสุข และพัฒนาความสัมพันธ์อันดีงามระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิกับประชาชน ในพื้นที่ ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานในการศึกษา

1. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

2. อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก

3. ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก

4. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้าน ประชากร

1.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 2,500 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนที่แน่นอน จึงใช้สูตร

ของยามานะ (Yamane) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีการคลาดเคลื่อน 0.05 จำนวน 345 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จากนั้นนำไปหาขนาดความพอดีโดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

1.3 การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เพื่อจะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีด้วยการจับฉลากประชาชนในแต่ละชั้นภูมิให้ได้สัดส่วนที่กำหนด จำนวน 345 คน จำแนกตามเพศเพื่อนำผลจากการเก็บข้อมูลมาศึกษาต่อไป

2. ขอบเขตด้านการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent) ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) นิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent) ได้แก่ ความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ท้อง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ความสุขจากความรักในครอบครัว 2) ความสุขจากการมีทรัพย์สิน 3) ความสุขจากการใช้จ่ายทรัพย์สิน 4) ความสุขจากการไม่เป็นหนี้ 5) ความสุขความสุขจากการทำงานที่สุจริต 6) ความสุขจากการมีสัมพันธ์กับสังคม

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาเรื่องหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารองค์การ

บริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่

4. ขอบเขตด้านเวลา ผู้ศึกษาได้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการศึกษาในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 2,500 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากขนาดกลุ่มตัวอย่างซึ่งคำนวณตามสูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ ประชากรตัวอย่าง จำนวน 2,500 คน ผู้ศึกษา จึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 345 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ได้สร้างแบบสอบถามแบบสอบถาม โดยการกำหนดประเด็นให้

ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการศึกษา (conceptual framework) ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบตรวจรายการ (check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ขั้นตอนที่ 3 การนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) ช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วตามาคำความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9614

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ เพื่อเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 345 คน จากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ทำการตรวจนับและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 345 ชุด มาตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ในการตอบ แล้วนำไป

วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพัทธ์สัมพัทธ์ของเพียร์สัน ในการทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการศึกษา

1. ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา, ปวช. มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า มีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความสุขของประชาชน ได้แก่

ด้านความสุขเกิดจากความรักในครอบครัว ด้านความสุขเกิดจากการมีสัมพันธ์ทางสังคม และด้านความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์สิน รองลงมาคือ ด้านความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ ด้านความสุขเกิดจากการทำงานที่สุจริต และด้านความสุขเกิดจากการมีทรัพย์สิน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ที่มีต่อความสุขของประชาชน พบว่าตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว หมายความว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ที่มีต่อความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีผลต่อความสุขของประชาชนในพื้นที่

อภิปรายผล

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหลักนิติธรรมเป็นกติกากฎหรือข้อตกลงที่กำหนดเป็นรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่ใช้ในการปกครองประเทศ โดยมีบทบังคับให้ประชาชนต้องปฏิบัติตามเพื่อความ เป็นระเบียบและเรียบร้อย ถูกต้อง และเท่าเทียมกัน จากผลการศึกษา บุคลากรภายในองค์การบริหารส่วน

ตำบลศรีภูมิ เห็นว่าควรมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ และการใช้กฎระเบียบต่าง ๆ ควรมีความเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกการใช้สำหรับระดับบริหาร พนักงานหรือลูกจ้างสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับองค์การขนาดเล็ก หรือขนาดกลางที่มีแบบแผน (Bureaucracy) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้องค์การมีประสิทธิภาพ โดย แม็กซ์ เว็บบอร์ (Max Weber, 1969) กล่าวว่า การยึดกฎหมายและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้การทำงานมีความแน่นอน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวคน เพื่อให้การทำงานขององค์การมีลักษณะที่เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ และกฎระเบียบเพื่อทำให้เกิดความแน่นอนในการทำงาน เพื่อให้การทำงานมีความรวดเร็วขึ้น เพื่อลดการสื่อสารที่ไม่จำเป็นระหว่างผู้ปฏิบัติในหน่วยงานและเพื่อเป็นการสร้างกรอบพฤติกรรมพื้นฐานให้สมาชิกในหน่วยงานทั้งหมดมีแบบแผนเดียวกัน เช่นเดียวกับ ธนาкар โลก (2535) ที่กล่าวว่านิติธรรมเกี่ยวข้องกับระดับของการที่บุคคลฝ่ายต่าง ๆ มีความมั่นใจและยอมรับปฏิบัติตามกฎกติกาในการอยู่ร่วมกันของสังคม โดยเฉพาะคุณภาพของการบังคับให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา การตำรวจและการอำนวยความสะดวกกรรม รวมถึงโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดอาชญากรรมและความรุนแรง ดังนั้น หลักนิติธรรมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับทุกฝ่ายในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม

1.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหลักความ

คุ้มค่าเป็นการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ได้จัดลำดับตามความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนของโครงการ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยมุ่งเน้นให้เกิดการประหยัดงบประมาณ การจัดกิจกรรมรณรงค์คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ พนักงาน และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีภูมิให้มีความประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการแต่งตั้งสมาชิกสภาติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดทำทะเบียนการใช้ประโยชน์ครุภัณฑ์ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง และบุคลากรของเทศบาลตำบลศรีภูมิ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านหลักความคุ้มค่าในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ได้ดำเนินการตามหลักความคุ้มค่าโดยมีการจัดวางมาตรการการตรวจสอบภายในและการจัดทำรายงานการเงินเผยแพร่แก่สาธารณชนทั่วไป การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการรักษาทรัพยากร ผลิตผลผลิต ของการดำเนินการ การส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน ลดขั้นตอนการทานเพิ่มปริมาณผลิต

1.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหลักความมีส่วนร่วมเป็นการได้รับข้อมูลข่าวสารใน

เบื้องต้นที่รวดเร็วเป็นธรรม และถูกต้อง ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน มาประกอบในการบริหารจัดการองค์การ จาก ผลการศึกษา บุคลากรภายในองค์การบริหาร ส่วนตำบลศรีภูมิ เห็นว่าการกระจายอำนาจการ บริหารจัดการสู่บุคลากรตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายจะทำให้สามารถปฏิบัติภารกิจตาม บทบาทหน้าที่ได้อย่างมีส่วนร่วม และการ กำหนดคน หมายด้านต่างๆ ไม่ควรมีเฉพาะ ระดับบริหารหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความ เชี่ยวชาญด้านนั้นเท่านั้น แต่ควรมีส่วนร่วมจาก ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดย ระวัง เนตร โพร้แก้ว (2542) กล่าวว่า ในการบริหารงานที่เหมาะสม และมีศักยภาพ จะมีการจัดระบบการบริหาร โดยการแบ่งงานกันทำ เป็นการ จัดแบ่งงาน มอบหมายให้แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบ และมีการ ประสานงานติดต่อซึ่งกันและกัน โดย UNDP (1997 อ้างถึงใน สำนักงาน ก.พ.ร., 2551) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่เปิดกว้างนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีเสรีภาพใน การรวมกลุ่มและการแสดงความคิดเห็น รวมถึง การสามารถเข้ามีส่วนร่วมอย่างมีเหตุผลในเชิง สร้างสรรค์ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ศรีภูมิ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามี บทบาทในการตัดสินใจดำเนินนโยบาย และมี ส่วนในการควบคุม ตลอดจนการจัดสรรการใช้ และรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถี ชีวิตของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมเป็นเรื่อง เกี่ยวกับการสร้างกรอบของกฎเกณฑ์ และ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจซึ่งจะช่วยสร้างข้อ เรียกร้องที่ชอบธรรม และก่อให้เกิด

กระบวนการติดตามตรวจสอบนโยบายและการ ดำเนินการของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยระดับต่ำสุด 3 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

2.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหลักความ โปร่งใสเป็นการมีระบบข้อมูลที่ต้องการ ชัดเจน และตรวจสอบได้ ตลอดจนสร้างความ น่าเชื่อถือแก่สาธารณชน จากผลการศึกษา บุคลากรภายในเทศบาลตำบลศรีภูมิเห็นว่าควร แสดงขั้นตอนและกำหนดระยะเวลาในการ ปฏิบัติงาน ณ พื้นที่ให้บริการ เพื่อให้ประชาชน หรือผู้มาติดต่อทราบ และควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานขององค์กรให้ ประชาชนได้รับทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เป็น ประจําอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ UNDP (1997 อ้างถึงใน สำนักงาน ก.พ.ร., 2551) ที่ กล่าวว่า ความโปร่งใสต้องอยู่บนพื้นฐานของ การไหลเวียนอย่างเสรีของข้อมูลข่าวสาร บุคคลที่มีความสนใจเกี่ยวข้องจะต้องสามารถ เข้าถึงสถาบัน กระบวนการ และข้อมูลข่าวสาร ได้โดยตรง ทั้งนี้การได้รับข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวนั้นต้องมีความเพียงพอต่อการทำความเข้าใจและการติดตามประเมินสถานการณ์

2.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหลักความ รับผิดชอบเป็นความตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศและสังคม

การเอาใจใส่และสนใจในปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง จากผลการศึกษา บุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เห็นว่าควรมีความมุ่งมั่น ในการพัฒนาและปฏิรูปร่างขององค์กร เพื่อประโยชน์ของสาธารณะ สอดคล้องกับ แม็กซ์เวเบอร์ (Max Weber, 1969: 145) ที่กล่าวว่า การแยกผลประโยชน์ส่วนตัวออกจากผลประโยชน์องค์กร ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์การทำงานในองค์การ เพื่อผลประโยชน์รวมขององค์กรโดยใช้หลักความเป็นระเบียบแบบแผน และการแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน ในขณะที่ กาญจนา ศักดิ์ทอง และคณะ (2549) กล่าวถึงความรับผิดชอบการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจในปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง ดังนั้น บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ จึงต้องเป็นผู้ที่มีสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณะ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำกิจกรรม หรือการตัดสินใจใดๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะ

2.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านหลักคุณธรรมเป็นการใช้ปัญญาไตร่ตรองหาเหตุผล

ก่อนตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม จากผลการศึกษา บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เห็นว่าการเลือกสรรฝ่ายนิติบัญญัติและบริหารขององค์กรควรมาจากการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม และเจ้าหน้าที่ทุกระดับภายในองค์กรควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรมอันดี โดยเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ พรก.ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (พ.ศ.2546) ที่กล่าวถึง หลักคุณธรรมในหน่วยงานว่า การที่หน่วยงานปราศจากการกระทำอันเป็นการทุจริต ผิดวินัย และจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ซึ่งการทุจริตอาจเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับบุคคล องค์กร หรือสถาบัน ในส่วนของระบบราชการ การทุจริตส่วนใหญ่หมายถึงการกระทำของหน่วยงานราชการหรือของข้าราชการที่ประพฤติมิชอบด้วยกฎหมาย โดยบุคลากรภายในเทศบาลตำบลศรีภูมิเห็นว่าองค์กรที่มีการบริหารจัดการด้วยความเป็นธรรม ช่วยให้คุณภาพชีวิตของบุคลากรและประชาชนดีขึ้นโดยมีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับเฟรดเดอริกสัน (Frederickson อ้างถึงในสศศร สัตยธรรม, 2551) ได้เสนอทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบการเลือกสาธารณะ ว่านักบริหารจะต้องย้ำเน้นการบริหารมวลชนที่เป็นธรรมและองค์การของรัฐจะต้องบริการประชาชนในลักษณะผู้รับใช้ประชาชนมิใช่ นายประชาชน และขณะเดียวกันก็พัฒนาระบบธุรกิจสินค้าให้มีคุณภาพเพื่อประชาชนจะได้มีทางเลือกมากขึ้น และเห็นว่าการประเมินผลการปฏิบัติงานหรือการพิจารณาความดีความชอบ

ควรมีหลักเกณฑ์การประเมินจากผลงานที่ชัดเจนและเป็นระบบโดยไม่ใช้ระบบอาวุโสหรือถัวเฉลี่ยทั้งหน่วยงาน สอดคล้องกับ พรก. ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (พ.ศ. 2546) ที่กล่าวว่า องค์กรควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร โดยจะต้องใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างประหยัดและก่อให้เกิดประสิทธิภาพ มีการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ตลอดจนมีการประเมินผลการทำงานและให้ผลตอบแทนตามผลงาน ซึ่งการกำหนดตัวชี้วัด ผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณที่ชัดเจน จะทำให้การประเมินผลมีความเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้

3. จากการศึกษาเรื่องความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่ได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

3.1 ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความสุขเกิดจากความรักในครอบครัวซึ่งครอบครัวเป็นสถาบันหลัก เป็นแกนกลางของสังคม ที่เป็นรากฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบ หลายลักษณะ นอกเหนือจากครอบครัวที่สมบูรณ์ทั้งบิดามารดาและบุตร สมาชิกในครอบครัวรู้จักรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ของตน รวมทั้งสามารถนึกกำลังและมีความสัมพันธ์ที่ดี เป็นพลังสร้างคนในครอบครัวให้มีความสุขและมีคุณภาพ และการใช้เวลากับครอบครัว คือ เวลาที่เป็นสุขที่สุด ความรักความเข้าใจใน

ครอบครัวจะสร้างสถานความสัมพันธ์ และเป็น การปลูกฝังให้คนในครอบครัวเป็นคนดี มองโลกในแง่ดี ร่วมสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม ครอบครัวจะยืนยงและมีความสุขได้ไม่มีอะไรจะสำคัญไปกว่า ความรักอย่างจริงใจที่พ่อแม่ มอบแก่กันและกัน ซึ่งแสดงเป็นแบบอย่างให้ ลูกได้เห็นและประทับใจ โดยที่ความสุขเกิดจาก (1) ครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคมที่มีความมั่นคงเข้มแข็ง เป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและสันติสุข เป็นแหล่งสร้างและปลูกฝังความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณธรรม และเป็นพลังของสังคม (2) ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ สมาชิกเคารพในสิทธิของกันและกัน อยู่กันด้วยความรักความเข้าใจ มีความหนักแน่นอดทน มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทหน้าที่ เคารพผู้สูงอายุ ให้ความเอื้ออาทรต่อกัน (3) ครอบครัวรู้จักรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมไทย ความมีน้ำใจไทยเป็นหนึ่ง ความอ่อนน้อมถาวร ผู้พบเห็น ครอบครัวไทยอบอุ่นเห็นความกตัญญูเป็นจุด ชื่นชอบ เด็กเคารพผู้ใหญ่ตามวิญญู มีเมตตาเพื่อนมนุษย์ทั้งผอง รักสงบ รักธรรมชาติ ถิ่นขวานทอง รักเป็นไท ตามครรลองเสรีธรรม

3.2 ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความสุขเกิดจากการมีสัมพันธ์ทางสังคมเป็นการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีประสิทธิผลในการทำงาน ทางอ้อมโดยผ่านการมองโลกในแง่ดี นอกจากนั้น การมองโลกใน

แง่ดีเป็นตัวแปรสื่อระหว่างทรัพยากรในการทำงาน เช่น การสนับสนุนทางสังคมเป็นต้น และความเหนื่อยหน่ายในการทำงาน เมื่อพนักงานมีการรับรู้ว่าเป็นองค์การที่พวกเขาทำงานอยู่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีการสื่อสารร่วมกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน หรือหัวหน้างานกับพนักงาน และเชื่อว่าตนได้รับการดูแลเอาใจใส่ และได้รับปฏิบัติอย่างมีคุณค่าในที่ทำงาน จะส่งผลทำให้พนักงานมีพลังและกำลังใจในการทำงาน คลายความรู้สึกอ่อนล้าที่เกิดจากการทำงาน มีเรี่ยวแรงในการดำเนินชีวิต และส่งผลทำให้พนักงานมีทัศนคติด้านบวกต่อองค์การ และการทำงาน ซึ่งทัศนคติด้านบวกนี้จะช่วยป้องกัน/ลดความเย็นชาที่เกิดขึ้นกับพนักงานทำให้พนักงานทำงานด้วยใจมากขึ้น ไม่ทำตัวออกห่างจากงาน ไม่มองคนอย่างเย็นชาเหมือนเป็นเพียงวัตถุอย่างหนึ่งในการทำงาน มีพฤติกรรมที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ลูกค้า รวมไปถึงผู้ที่มาติดต่อในงานด้วย และสุดท้ายเมื่อพนักงานมีพลังใจปลั่งกายในการทำงาน และมีใจในการทำงาน ไม่แสดงความเย็นชาต่อบุคคลรอบข้าง การทำงานของพนักงานก็จะดี มีคุณภาพไปด้วย ส่งผลทำให้พนักงานรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการทำงาน มีคุณค่า รู้สึกว่าตนเองมีความก้าวหน้าในอาชีพ รู้สึกว่างานที่ทำลงไปมีความคุ้มค่า และทำให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีขึ้นในที่สุด

3.3 ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์สินในสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ประชาชนต่างรัดเข็มขัด หันมาใช้จ่ายใช้สอยน้อยลง มีการออมและวางแผนการลงทุนกับสถาบันการเงินในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มมูลค่าของเงินบาทให้ชนะอัตราเงินเฟ้อที่ใกล้แตะเลขสองหลักเข้าไปทุกวัน ขึ้นอยู่กับรัฐบาล ที่จะมามีมาตรการช่วยบรรเทาปัญหาปากท้องของประชาชน โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งแต่ละเดือนมีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก และการใช้จ่ายทรัพย์สินโดยกำหนดมาตรการควบคุมค่าใช้จ่าย เป็นวิธีการที่ช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายของครอบครัวช่วยให้ครอบครัวหรือกิจการมีแผนใช้จ่ายเงินได้อย่างรอบคอบ ระวังรัดระวัง และมีประสิทธิภาพ ไม่ใช้จ่ายเกินรายได้ สามารถควบคุมพฤติกรรมในการใช้จ่ายของตนเองได้ ทั้งนี้ ยังช่วยให้มีเงินออมเพิ่มขึ้นและทำให้หนี้สินลดลง สำหรับการกำหนดมาตรการควบคุมค่าใช้จ่าย มีแนวทางปฏิบัติดังนี้ (1) การควบคุมค่าใช้จ่ายด้วยการวางแผนบริหารเงินและค่าใช้จ่ายโดยการใช้จ่ายอย่างประหยัดและทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย อย่างสม่ำเสมอควรตระหนักถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า ประโยชน์ใช้สอยก่อนการซื้อทุกครั้ง ซึ่งการทำบันทึกรายรับรายจ่ายจะช่วยให้มีระเบียบวินัยในการใช้จ่ายและสามารถควบคุมการใช้จ่ายของตนเองได้ (2) ควบคุมค่าใช้จ่ายด้วยการช่วยกันประหยัดค่าสาธารณูปโภคอื่นๆ ภายในบ้านทั้งค่าน้ำค่าไฟฟ้าไม่เปิดน้ำและไฟฟ้าทิ้งไว้โดยไม่จำเป็น (3) ทำความเข้าใจกันภายในครอบครัวหรือในกิจการ โดยการทำข้อตกลงในการกำหนดมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนหรือกิจการ เพื่อให้ทุกคนร่วมมือกันประหยัด อดออม เลิกใช้จ่าย

รายการที่ไม่จำเป็นและช่วยกันสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ถ้าหากเป็นกิจการให้ทุกคนช่วยกันเพิ่มยอดผลผลิต และพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ ซึ่งจะทำให้เพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

4. จากการศึกษาเรื่องความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่ได้นำอภิปรายผล ดังนี้

4.1 ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้เป็นอนนสุข หมายถึง สุขเกิดจากความไม่เป็นหนี้ คือความภูมิใจ เอิบอ้อมใจว่า ตนเป็นไท ไม่มีหนี้สินติดค้างใคร เพราะประชาชนที่ไม่มีหนี้จะเต็มไปด้วยความสุขเกษมเปรมปรีดิ์ ดำรงชีวิตประจำวันอยู่อย่างสง่าผ่าเผย ด้วยความคิดภาคภูมิใจในความเป็นไทไม่เป็นหนี้สินใคร ไม่ต้องคอยหลบหน้าเจ้าหนี้ และมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์เต็มเปี่ยม ซึ่งการเป็น “หนี้” เป็นเรื่องธรรมดาในยุคบริโภคนิยม โดยเฉพาะสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีมรดกตกทอดให้ใช้จ่ายได้อย่างสุขสบาย เพราะคงต้องใช้เวลาหากจะรอเก็บเงินสดให้ได้สักก้อนพอจะนำไปซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ หรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน การสะสมทรัพย์ที่เริ่มต้นด้วยการก่อหนี้ หรือการใช้จ่ายก่อนที่หลัง จึงเป็นทางเลือกหรือโอกาสที่สำคัญ หากแต่ไม่ธรรมดามากขึ้นทุกวัน คือการเป็นหนี้โดยไม่จำเป็นและปัญหาความเดือนร้อนจากการเป็นหนี้

4.2 ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความสุขเกิดจากการทำงานที่สุจริตเป็นการเว้นจากมิจอาชีพทุกชนิด ประกอบแต่การงานที่สุจริต ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ทั้งแก่ตนเองและบุคคลอื่น สัมมาอาชีพจะเป็นหลักธรรมข้อหนึ่งในมรรค 8 ซึ่งเป็นแนวทางการดับทุกข์หรือการแก้ไขปัญหาชีวิต มุ่งผลในทางปฏิบัติให้ทุกคนจัดการกับชีวิตที่เป็นอยู่จริงๆ ในโลกนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเลี้ยงชีพที่ถูกต้องของคนแต่ละคน โดยอยู่บนพื้นฐานการดำเนินชีวิตด้วยการประพฤติชอบ หรือการเลี้ยงชีพชอบเรียกว่า สุจริต 3 ได้แก่ การเลี้ยงชีพชอบทางกาย การเลี้ยงชีพชอบทางวาจา การเลี้ยงชีพชอบทางใจ

4.3 ระดับความสุขของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านความสุขเกิดจากการมีทรัพย์เป็นความสุขที่มีความภูมิใจ ความเอิบอ้อมใจว่าตนมีโภคทรัพย์ที่ได้มาโดยชอบธรรม ด้วยน้ำพักน้ำแรง ด้วยความขยันหมั่นเพียรของตนเอง และมีความอุ่นใจว่าจะไม่ขาดแคลนสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในชีวิต ซึ่งหลักการบริหารจัดการทรัพย์สมบัติ หรือการใช้จ่ายทรัพย์ตามแนวโภควิภาคซึ่งเป็นหลักที่พระพุทธเจ้าทรงประทานให้แก่ชาวพุทธ สำหรับเป็นแนวทางในการใช้จ่ายทรัพย์เพื่อดำเนินชีวิต อาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้จ่ายทรัพย์เชิงพุทธ เป็นหลักการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เพราะหลักโภควิภาคนี้เป็นหลักที่พระพุทธเจ้าสอน

ให้ชาวพุทธรู้จักวิถีในการวางแผนจัดการทรัพย์สิน (เงิน) ที่หามาได้ด้วยความสุจริตเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต การรู้จักวางแผนทางการเงิน ถือเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตไปได้อย่างราบรื่น มีทิศทางที่ดีและมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษา ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและประชาชนในเขตเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่างๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้

2. จากผลการศึกษา ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้กับ ชุมชนหรือบุคลากร และประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

3. จากผลการศึกษา ควรรณรงค์ให้บุคลากรและประชาชนใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรและประชาชนทุกคนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย

4. จากผลการศึกษา ด้านการบริการ ควรให้ความเสมอภาคแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติเป็นรายบุคคล

5. จากผลการศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้

6. จากผลการศึกษา ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ผู้บริหารเลือกใช้งาน เลือกปฏิบัติในแต่ละบุคคล ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ยัง

ถ้าสมัย การทำงานยังไม่มีมาตรฐานเดียวกัน มีเส้นสาย ขาดความยุติธรรม และมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานยังไม่ทั่วถึง มีการรวมศูนย์อำนาจอยู่เพียงแค่ผู้บริหารเพียงคนเดียวเท่านั้น ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่ควรเลือกปฏิบัติในแต่ละบุคคล ควรปรับปรุงข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งให้ทันสมัย ควรมีมาตรฐานเดียวกัน ผู้บริหารควรบริหารงานด้วยหลักเหตุผล และควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน ไม่ควรรวมศูนย์อำนาจอยู่เพียงแค่ผู้บริหารเพียงคนเดียว

7. จากผลการศึกษา ด้านหลักคุณธรรม พบว่า เรื่องของระบบอุปถัมภ์ การทำงานของข้าราชการยังขาดความความทุ่มเท และเสียสละ ความเสมอภาคของข้าราชการทุกคน ยังไม่ทั่วถึง มีการแบ่งพรรคพวกในการปฏิบัติงาน ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในเทศบาลตำบลศรีภูมิ จึงควรยกเลิกระบบอุปถัมภ์ และพิจารณาตามผลงาน ควรเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการทำงานด้วยความทุ่มเท และเสียสละ ควรให้ความเสมอภาคแก่ข้าราชการทุกคน ควรมีการอบรมในเรื่องคุณธรรมในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ และการทำงานควรมีความซื่อสัตย์ ขยันอดทน

8. จากผลการศึกษา ด้านความโปร่งใส พบว่า มีปัญหาเรื่องผลประโยชน์การตรวจสอบภายใน ยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร และความโปร่งใส ยังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในเทศบาลตำบลศรีภูมิ จึงควรมีการตรวจสอบได้ในทุกกรณีควรมีการบริหารงานอย่างโปร่งใส ไม่มี

การทุจริตคอร์ปชั่น และควรมีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

9. จากผลการศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า เรื่องนโยบายที่ไม่ชัดเจนจึงทำให้บุคลากรระดับล่างที่ไม่ได้ร่วมงาน ไม่มีโอกาสรับรู้ และยังขาดความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับ ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในเทศบาลตำบลศรีภูมิ จึงควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลื่อนตำแหน่งกับผู้บังคับบัญชา บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นแต่ไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควร และควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

10. จากผลการศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ผู้บริหารมอบหมายงานไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ทำอยู่ มีการซับซ้อนในการทำงานของผู้อื่น บุคลากรหรือข้าราชการบางคนยังมีความรับผิดชอบในการทำงานน้อย เมื่อการทำงานเกิดปัญหาขึ้น จะอ้างว่าเป็นความผิดของผู้ปฏิบัติงานหรือลูกจ้าง ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน จึงควรมอบหมายงานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และเหมาะสมกับตำแหน่งงานควรช่วยกันรับผิดชอบทรัพย์สินของหน่วยงาน เสมือนทรัพย์สินของตนเอง ควรมีการรับผิดชอบเฉพาะงานที่ตนเองทำ บุคลากรทุกคนควรมีความรับผิดชอบในการทำงาน และเมื่อการทำงานเกิดปัญหาขึ้นควรมีความรับผิดชอบร่วมกัน

11. จากผลการศึกษา หลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรบางท่านไม่ทุ่มเทในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร เมื่อชำระค่าก็ไม่มีการ

ซ่อมแซมและนำกลับมาใช้ใหม่ จึงต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์ใหม่อยู่เสมอ มีการนำวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัวบางครั้ง ดังนั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ควรยึดหลักการบริหารธรรมาภิบาลอยู่เสมอ การปฏิบัติงานควรยึดหลักความไม่ประมาทเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ไม่ควรนำวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว ควรมีการปรับปรุง ซ่อมแซม วัสดุอุปกรณ์ที่พอใช้ได้อยู่เสมอเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการทำงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยนี้ผู้ศึกษาได้ใช้พื้นที่ในการศึกษาภายในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่เดียวในการศึกษา สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปนั้นควรทำการศึกษาดังนี้

1. ควรนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา ในหัวข้อธรรมอื่นๆ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาเทศบาลตามแนวทางการบริหารบ้านเมืองที่ดี

3. ควรทำการศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้เป็นการบริหารอย่างต่อเนื่อง

4. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานตามแนวธรรมาภิบาลโดยเปลี่ยนขนาดพื้นที่ในการศึกษาวิจัยให้กว้างและขนาดใหญ่ขึ้นอาจเป็นระดับจังหวัดระดับประเทศ หรือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด มหาวิทยาลัย เป็นต้น

5. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานเชิงพุทธตามหลักธรรม โดยเปลี่ยนพื้นที่ศึกษาวิจัยในพื้นที่อื่น ๆ

6. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้ และควรเปิดโอกาสให้นักบุคลากรในเทศบาลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่าง ๆ มีความโปร่งใส

ตรวจสอบได้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ระหว่างผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งกับข้าราชการ เจ้าหน้าที่ลูกจ้างขององค์กรและประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นนั้น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2542). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิชการพิมพ์.
- วนิดา แสงสารพันธ์. (2543). “การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล,” วารสารนักบริหาร. 21(3) :39 – 43 ; กรกฎาคม – กันยายน.
- สำนักงานคณะกรรมการราชการพลเรือน. (2542). คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. มปท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546) วารสารเศรษฐกิจและสังคม, กันยายน-ตุลาคม. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรีนติ้ง, ๒๕๔๖), [บทสัมภาษณ์ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณ โขของ นางนิตยา กมลวิทนนิศา และน.ส.รวีวรรณ เลียดทอง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรอบแนวคิดการพัฒนาสังคม. สถาบันพระปกเกล้า, สำนักวิจัยและพัฒนา (สรุปผลการวิจัย).
- สิริวิภา ศรีปลั่ง. (2548). “การศึกษาตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของสำนักงานการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิตร์ นิมิตกุล. (2543). “กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี” การปกครองที่ดี (GoodGovernance). กรุงเทพฯ: พิชการพิมพ์.